

Gepensioneerden gingen er in 2022 flink op achteruit: inflatie neemt grote hap uit koopkracht

THOMAS VAN OSSENBRUGGEN

Aangepast: Vandaag, 08:28Vandaag, 00:01in GELD

AMSTERDAM - In 2022 daalde de koopkracht van de gemiddelde Nederlander met 1,2 procent. De energiecrisis heeft daarmee de meeste Nederlanders fors in hun portemonnee geraakt. In veertig jaar tijd ging de koopkracht niet zo hard achteruit. Gepensioneerden zagen hun koopkracht met ruim 3 procent uitgehold worden.

De 10% gepensioneerden met het laagste inkomen gingen er qua koopkracht wel op vooruit.

© GETTY IMAGES

Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Tijdens de eurocrisis ondervonden Nederlanders twee jaar op rij een koopkrachtverlies van 1,1 procent. De energiecrisis hakte er in een jaar tijd dus nog net iets harder in.

Jaren tachtig

„De doorsnee koopkrachtontwikkeling dook in het verleden alleen tijdens de zware recessie in de jaren tachtig en de economische crisis van 2009-2013 met meer dan een procent in de min”, aldus het CBS. In 1983 noteerde het CBS voor het laatst een grotere financiële achteruitgang dan afgelopen jaar. Toen daalde de koopkracht in een jaar met 2,3 procent.

BEKIJK OOK:

Middenklasse de klos door regels en lastenverzwaring: 'Het stapelt zich op'

Het CBS meet met de koopkracht hoeveel mensen kunnen kopen van hun inkomen. Die koopkracht wordt bepaald door inkomensstijging, door stijging van de prijzen en veranderingen in de belastingen. Als werkenden promotie maken of als een werkloze aan het werk komt, telt het CBS dat ook als een koopkrachtverbetering.

Portemonnee

Door de oorlog in Oekraïne werd 2022 een bijzonder slecht jaar voor de portemonnee van Nederlanders. In het najaar waren de energieprijzen tot historische hoogtes opgelopen. Veel mensen werden geconfronteerd met ongekende energienota's. Daarna stegen ook de prijzen van dagelijkse boodschappen rap. Het CBS meldde in september van 2022 een gemiddelde prijsstijging van 14,5 procent vergeleken met een jaar eerder.

BEKIJK OOK:

Hogere lonen kunnen prima uit forse winsten van bedrijven worden betaald

De hardste klap was er voor gepensioneerden: die konden gemiddeld ruim 3 procent minder kopen met hun geld. Zzp'ers gingen er 1,1 procent op achteruit en werkenden 0,4 procent. Mensen in de bijstand boekten juist een plus van 4,4 procent.

VIDEO: DFT-verslaggever Martin Visser begin 2023 over de koopkrachtmaatregelen. Tekst gaat verder onder de video.

Toeslag

Het CBS schrijft dit grote verschil toe aan de energietoeslag voor de laagste inkomens. Mensen met een laag inkomen konden in 2022 een energietoeslag van maximaal 1300 euro krijgen. Omdat de inflatie in heel korte tijd zo sterk toenam, had het kabinet niet genoeg tijd om compensatie via belastingen en toeslagen te regelen.

BEKIJK OOK:

'Voorkom dat mensen in middenklasse afglijden naar armoede'

Onder druk van de Tweede Kamer besloot het kabinet in het najaar van 2022 om alle Nederlandse huishoudens een korting op de energienota te geven van twee keer 190 euro. In 2023 repareerde het kabinet de koopkracht via onder meer een hogere huurtoeslag en een hogere zorgtoeslag. Zonder financiële tegemoetkoming van het kabinet zou de koopkracht vorig jaar niet met 1,2 procent maar met 2,9 procent zijn gedaald.

Prinsjesdag

Als naar de koopkrachtontwikkeling over drie jaar (van 2022 tot 2024) wordt gekeken, dan betalen met name middeninkomens en hogere inkomens een hoge prijs, zo meldde deze krant onlangs. Ook komend jaar komt het demissionaire kabinet vooral de laagste inkomens tegemoet met een begrotingspakket van 2 miljard euro dat op Prinsjesdag wordt gepresenteerd.